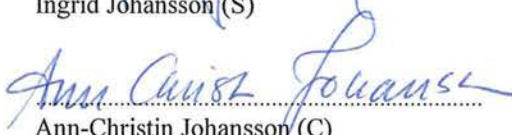

Valnämnd

Plats och tid	Sammanträdesrummet Åsnen, Torggatan 12, Tingsryd Torsdag, 2022-12-01, kl. 08:30 -10.00		
Beslutande	Ingrid Johansson (S), ordförande Ann-Christine Johansson (C), vice ordförande Jan Popovski (KD) Jan Preben Olsen (S) Johan Karlsson (C)		
Övriga närvarande	Rebecca Elmforsen, kanslichef Anna Pastoor, integrationssamordnare Jörgen Wijk, kommunsekreterare		
Justerare	Ann-Christin Johansson (C)		
Justeringens plats och tid	Kansliavdelningen, Torggatan 12, Tingsryd, måndagen den 12 december , kl. 09.00		
Under- skrifter	Sekreterare	 Jörgen Wijk	Paragraf §§ 40-44
	Ordförande	 Ingrid Johansson (S)	
	Justerare	 Ann-Christin Johansson (C)	

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits via anslag.

Organ	Valnämnd		
Sammanträdesdatum	2022-12-01		
Datum då anslaget sätts upp	2022-12-13	Datum då anslaget tas ned	2023-01-04
Förvaringsplats för protokollet	Kommunledningsförvaltningen i Tingsryd		
Underskrift	 Vendela Pihlgren		

Justerare

Utdragsbestyrkande

Valnämnd

Valnämnd

2022-12-01

- § 40 Fastställande av dagordning
- § 41 Anmälan av jäv
- § 42 Utvärdering av valet 2022
- § 43 Yttrande till valmyndigheten gällande valsedelsystemet
- § 44 Övriga frågor

Valnämnd

2022-12-01

§ 40

Fastställande av dagordning**Beslut**

Valnämnden fastställer dagordning enligt utsänd kallelse.

Sammanfattning av ärendet

Dagordning har sänts ut till ledamöter och ersättare i valnämnden i sedvanlig ordning.

Beslutet skickas till

Justerare

ACJ

Utdragsbestyrkande

Valnämnd

2022-12-01

§ 41

Anmälan av jäv

Ingen ledamot anmäler jäv under punkten.

Justerare

Utdragsbestyrkande

Valnämnd

2022-12-01

§ 42

Utvärdering av valet 2022

VN/2022:34 1.1.1

Beslut

Valnämnden godkänner utvärderingen av valet 2022 enligt protokollsbilaga.

Sammanfattning av ärendet

Kanslichef Rebecca Elmforsen har sammanställt en utvärdering med information från utvärderingsmöten med röstmottagare under förtidsröstning och ordföranden i valdistrikt, en enkät som besvarats av 37 röstmottagare samt valkansliets egna analyser.

Valnämnden delges utredningen och det hålls ett samtal vid valnämndens sammanträde som en del av utvärderingsarbetet.

Beslutsunderlag

1. Utvärdering av kanslichef
2. Tjänsteskrivelse

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen för kännedom

Justerare

Utdragsbestyrkande

Utvärdering allmänt val 2022

1. Inledning

Syftet med utvärderingen är att summera de förbättringsförslag som framkommit under valarbetet och som kan vara till nytta vid nästa valrörelse 2024. Kanslichefen har vid uppstarten av valarbetet efterfrågat en ökad kunskap om resursbehov i valkansliet samt behov av ökad koppling mellan budget och faktiska kostnader. Utvärderingen har tittat extra noga på dessa två frågeställningar.

Utvärderingen har genomförts under oktober och november genom utvärderingsdialoger och enkätundersökning. Valnämndens presidium och valkansliet har haft utvärderingsdialoger med förtidsröstmottagarna samt ordföranden och vice ordföranden i de sju valdistrikten. En anonym enkät har digitalt skickat ut till röstmottagarna som arbetat under valdagen, totalt 50 utskick. 74 %, det vill säga 37 tillfrågade, har besvarat enkäten.

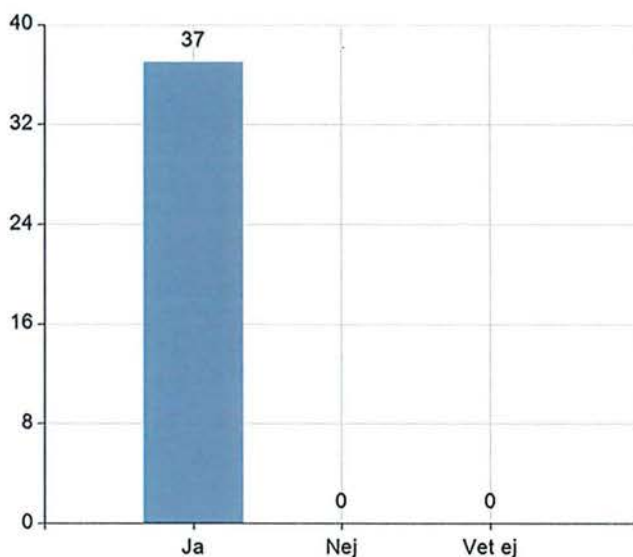
Målsättning med utvärderingen är ge valnämnden en tydlig bild av vad som varit framgångsrikt i arbetet och vilka delar som skulle behöva förbättras till nästa val 2024.

2. Arbetsbelastning och arbetsfördelning

Enligt ordförandena och vice i valdistrikten upplevde de i allra flesta fall att distrikten var rätt bemannade med förtidsröstmottagare och röstmottagare på valdagen. Det har dock kommit ett medskicka om att i Tinghallens foajé behövde mer personal sista veckan före valdagen. En annan synpunkt som inkommit under utvärderingsdialogerna var det positiva med att para ihop erfarna röstmottagare och nya röstmottagare.

Röstmottagarna besvarade i enkäten följande fråga:

Har de tillfällen du själv tjänstgjort som röstmottagare haft lagom bemanning?

Figur 1

Följande kommentarer lämnades i enkäten:

Det var lagom med bemanning och bra att vi får göra våra egna scheman ute i vallokalerna

Då det under valdagen uppstod långa köer behövde vi även hålla koll på kön. I och med detta kunde bemanningen varit större.

Bra bemanning.

3. Sårbarhet

Valdistriktens ordföranden framför vid utvärderingsdialogen en stor frustration över att det inte gick att nå Länsstyrelsen när valdistrikten skulle ringa in sina resultat på valkvällen. Detta har framförts till Länsstyrelsen Kronoberg i den utvärdering som skickats ut till kommunerna under oktober månad.

Förtidsröstmottagarna framför att valkansliet varit för lite bemannat. Valkansliet var tyngda i slutet av valarbetet vilket inte gav direkt påverkan på verksamheten men som indirekt kan ha lyst igenom.

En kommentar från enkäten:

"Valadministrationen skötte sig så himla bra! Jag kände mig trygg med att ha dem som backup hela tiden."

4. Rapporterade incidenter till Valmyndigheten

Vid valkansliets summering av valarbetet har fyra incidenter samlats in från valdistrikten och det övriga valarbetet. Följande incidenter har rapporterats av valkansliet till Valmyndigheten i deras utvärdering:

1. Valsedlar togs från valsedelstall under förtidsröstning som hittades dagen därpå slänga i en papperskorg. Personal ersatte valsedlar snarast möjligt.
2. Valsedlar tog slut på ett distrikt valdag. Personal ersatte valsedlar snarast möjligt.
3. Ett distrikt inrapporterade felaktigt på valnatten. Två partier förväxlades, vilket påverkade mandatutfallet. Valnämnden informerade länsstyrelsen på valnatten och partierna efterhand.
4. Några valsedlar till andra kommuner hittades först vid uppsamlingsräkningen och skickades därmed i väg till de andra kommunerna för sent. Incidenten skulle ha undvikts genom noggrannare kontroll av inlämnat material från distrikten.

5. Säkerhetsaspekter

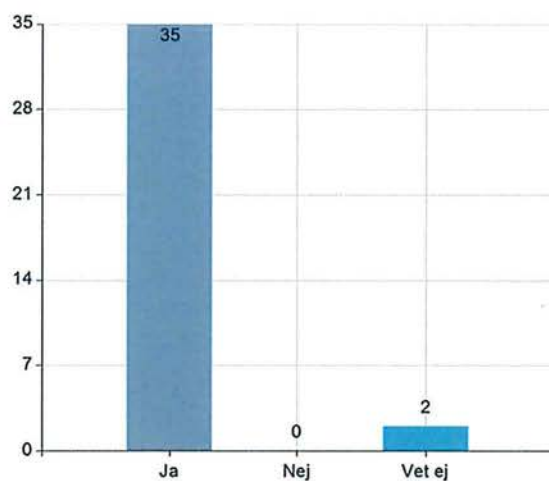
Inför valet gjordes en risk- och sårbarhetsanalys där bland annat kommunens beredskap- och säkerhetssamordnare samt ordförandena för valdistrikten medverkade. Risker för ökad smitta av covid-19 bedömdes och lokaler med separata in- och utgångar beslutades vara ett krav för samtliga vallokaler. Risken för hot och våld mot röstmottagare fanns också med i bedömningen varvid säkerhetsaspekten belystes under utbildningarna av röstmottagare och ensamarbete eliminerats.

6. Rekrytering

Rekryteringen av röstmottagare till valet har gått över förväntan. Det har inte funnits några svårigheter att rekrytera men valnämnden behöver framgent förbättra mångfalden vid rekryteringen. En majoritet av valdistriktens ordförandena har flaggat för intresse att sitta som ordföranden även nästa val.

Röstmottagarna besvarade enkäten gällande nästa val på följande sätt:

Tror du i nuläget att du vill medverka vid nästa val?

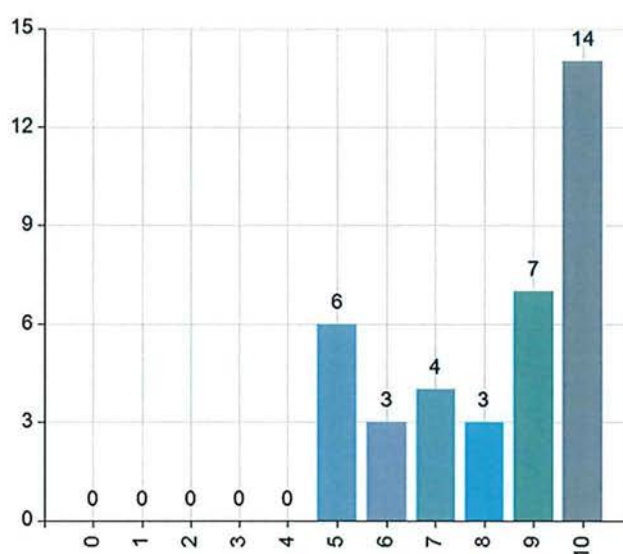

Figur 2

7. Utbildning

Utbildning genomfördes under våren i olika omgångar. Valnämnden fick utbildning både av förvaltningen och på länsnivå. Valdistriktens ordförandena och vice fick liksom röstmottagarna utbildning enligt Valmyndighetens framtagna material. De röstmottagare som rekryterades sent fick individuell utbildning av valkansliet

I vilken utsträckning har du fått tillräcklig utbildning för att kunna utföra ditt uppdrag som röstmottagare?

Figur 3

Kommentarer från enkäten:

Tydligare/enklare information om hur utbetalning av lön/ersättningen

Då många av röstmottagarna inte arbetar i Tingsryd eller ens i Tingsryds Kommun så är det väldigt tidigt att köra utbildningarna kl 17. Man kanske kunde ha något/ några tillfällen som börjar ex kl 18

8. Kommunikation

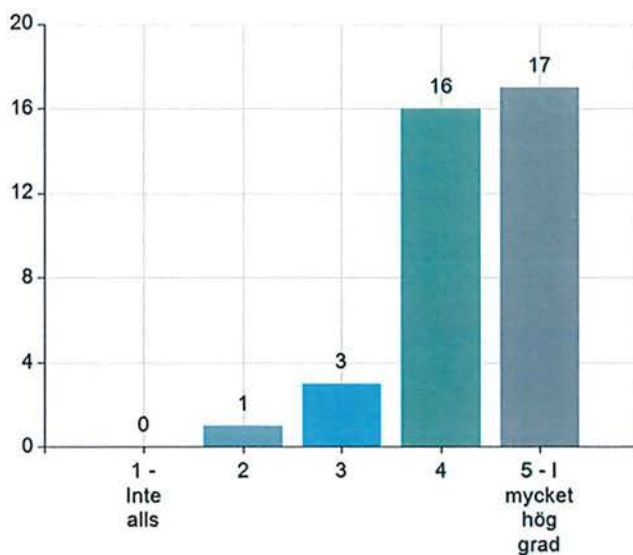
Närvaro av kommunikatör vid valkansliets möten har lett till en nära dialog om annonsering, extern information till medborgare och intern information till bland annat röstmottagare. Kommunikatör bevakade även sociala medier under valdagen. Det var bra med en separat valtelefon som bemannades av valkansliet.

9. Lokaler

För att optimera vallokaler behöver planeringen runt vallokaler påbörjas tidigt. Tingsrydsbostäder behöver involveras i tidigt skede för att möjliggöra att lokalerna kan användas på önskat sätt. Larmning och låsning är några av de praktiska delar som behöver hanteras och planeras. Hantering av lokaler är en stor del av valkansliets arbete.

Valkansliet har efter valet samlat in all utrustning som funnits ute i distrikten och bevarar det nu på ett lagringsställe. En inventering av material och utrustning är genomförd och valkansliet har kunskap om vad som behöver komplettera med till nästa val.

I vilken grad var lokalerna som du arbetade i ändamålsenliga?

Figur 4

En sammanställning av kommentarer:

Golvunderlaget var inte anpassat för att gå med skor. Kallt.

Ljusa, handikappanpassade och kontroll även över de som står i kö. Det är en trygghet.

Tinghallen var bra men det var inte ok att förtidsröstningen var i foajen. Det skapades trängsel och förvirring.

Idrottshallen vi var i vid årets val var idealisk.

Jättebra lokal. Till nästa gång behövs det en ramp vid utgången så de som är handikappad kan ta sig ut enklare än som denna gång fick gå tillbaka till ingången för att ta sig ut.

Hissen slutade att fungera när det fanns personer med funktionsnedsättning i lokalen men lite hårdhänt hantering fixade vi det

Kunde inte vara bättre.

Bra rymlig lokal (Bollhallen), men där var periodvis kallt och dragigt. Det behövs minst två ställ för röstsedlar och dessutom ska röstsedlarna vara bättre placerade. Nu blev det kö och många hade svårt att förstå hur röstsedlarna var placerade. Detta gällde för både svensktalande och utrikes födda.

Konga Folkets hus var en bra lokal. Minus för att det blev lite trångt vid passage in och ur vallokalen

Björkeborg i Väckelsång är mkt bra

Viss stockning. Svårt att få till möbleringen för ett bra flöde. Ingången hamnade mitt i.

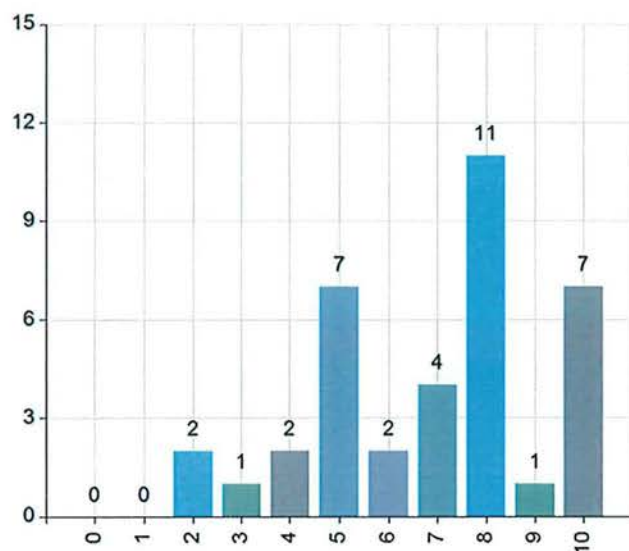
Bra yta för röstningen men ej bra för köbildningen.

Behöver ha en ingång och en annan utgång.

Lokalen i Folkets Hus Konga var stor och bra .

10. Praktiska detaljer

I vilken grad var den utrustning du kom i kontakt med som röstmottagare ändamålsenlig?

Figur 5

En sammanfattning av kommentarer via enkäterna:

Fler valsedelsställ behövs.

Det borde funnits fler Valsedelställ samt skyltar med pilar och vallokal.

Fler ställe till valsedlar och inte så klumpiga.

De bör vara lätta att flytta.

Fler bås för röstsedlarna

Köer uppstod framförallt när man skulle ta sina valsedlar. En skärm till för valsedlar vore bra

Det hade behövts ett bås till för röstsedlarna då man endast kunde vara en där. Det bildades kö vid några tillfällen under dagen och man såg att några vände i dörren pga av kö

Det blev långa köer då det bara fanns ett bås för väljarna att hämta sina valsedlar i. Det var en klar försämring sedan förra valet.

Om jag får kalla sedelbåset för utrustning så har jag tankar om dess innehåll.

Det var oerhört dåligt organiserat hur valsedlarna låg och alla hade svårt att hitta de sedlar de ville ha. Till kommande val måste detta ses över för att dessa köer inte ska uppstå igen. Själva båset var annars toppen

Rösträknare vid röstning. Efter byte till 2 valsedelställ gick det smidigare vid flaskhalsen vid mycket folk

Behöver ändra lite kring logistiken vid valsedlarna.

Linjalen bör inte vara genomskinlig eftersom man ser namn igenom.

11. Analys

Det allmänna valet 2022 i Tingsryds kommun har genomförts korrekt och säkert. Under komplexa förutsättningar med covid-19 närvarande och ett osäkert geopolitiskt säkerhetsläge har valarbetet ställts inför nya utmaningar. Inga tillbud eller allvarigare incidenter har dock ägt rum i Tingsryds kommuns valarbete, vilket är en framgång.

Arbetsbelastningen har varit hanterbar för röstmottagare och valdistriktens ansvariga. Valkansliet har visat på en sårbarhet med enbart två administrativa personer som ska hantera sina ordinarie arbeten samtidigt som valarbetet pågår. Inför framtida val behöver fler personer engageras i valkansliet och deras ordinarie arbetsuppgifter behöver åtminstone delvis lyftas bort under en längre period, ungefär från april till och med oktober om valet äger rum i september.

Inrapporteringen till Länsstyrelsen fallerade på valnatten då Länsstyrelsen inte svarade i telefon direkt. Detta ledde till stor frustration hos valdistriktens ordföranden. Denna kritik har framförts till Länsstyrelsen men behöver aktualiseras i samband med nästa val för att säkerställa att samma problem inte uppstår igen.

Två partier förväxlades vid inrapporteringen till Länsstyrelsen. Detta ledde till en inledande felaktig preliminär rapportering av valresultatet. Länsstyrelsen fick flera gånger information om detta men det preliminära valresultatet justerades inte förrän i samband med onsdagsräkningen. Inte heller berörda politiska partier informerades förrän i samband med onsdagsräkningen.

Risken för ytterligare smittspridning av covid-19 föranledde att nya lokaler identifierades och hyrdes. Valnämndens tanke var att alla vallokaler skulle ha en separata ingångar och utgångar. Alla lokaler möblerades dock inte på detta sätt och gemensam in- och utgång blev ändå resultatet i några vallokaler. Till nästa val skulle en inspektion av lokalerna kunna genomföras av valnämnden innan lokalerna öppnas upp för allmänheten i syfte att säkerställa planerad möblering.

Flest problem vid årets val har vållats av de nya skärmarna som lagstiftningen krävt skulle omringa valsedelställen. Flödet av röstande fördröjdes då det blev fler skärmar att uppehålla sig vid. Fler valsedelskrämar behövs inför nästa val så fler personer kan välja ut valsedlar i lugn och ro samtidigt. Detta kommer att innebära en kostnad på flera hundra tusen samt att kostnaden för transporter av material kommer att öka då skärmarna ska flyttas till respektive vallokal.

En utvärdering sammanställd av kanslichef Rebecca Elmforsen

Valnämnd

2022-12-01

§ 43

Yttrande till valmyndigheten gällande valsedelssystemet

VN/2022:35

Beslut

1. Valnämnden föreslår för valmyndigheten en reformering av valsedelssystemet med innebörden att antingen namnvalsedlar eller partivalsedlar avskaffas och att enbart valmyndigheten blir ansvarigt för upptryckning av valsedlar.
2. Valnämnden antar i övrigt yttrande enligt förslaget nedan.

Yttrande

Valnämnden i Tingsryds kommun har under valet 2022 uppmärksammat att många problem inträffar i valarbetet på grund av det stora antalet valsedlar som förekommer och det i flera led. Särskilt tydligt blev det i år då lagförändringen om avskärmning för första gången tillämpades i ett riksdags-, kommunal- och regionval.

För väljaren

innebär den stora informationsmängden vid avskärmningen en förvirring som i sin tur leder till irritation och längre köer. Röstmottagare får många påpekanden om att en valsedel tagit slut, fastän de finns där bland de många alternativen. Det är inte heller så ovanligt att väljare lagt i både parti- och namnvalsedel i valkuvertet.

För röstmottagaren

innebär det ett merarbete att kontrollera att alla valsedlarna är på plats och tidsåtgången för detta har ökat med lagförändringen som noterades ovan.

För valkansliet

innebär det också ett merarbete med risk för att någon valsedel inte kommer med ut till röstmottagningsställena eftersom det är ett stort antal valsedlar, med både valmyndigheten och partier som avsändare.

Nämnden är medveten om att valmyndigheten drivit frågan gentemot regeringen, men det påverkansarbetet behöver fortsätta med förhoppningsvis många kommuners valnämnder i ryggen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från valkansliet

Justerare

ACJ

Utdragsbestyrkande

Valnämnd

2022-12-01

§ 43 fortsättning

Beslutet skickas till
Valmyndigheten

Justerare

Utdragsbestyrkande

Valnämnd

2022-12-01

§ 44

Övriga frågor

VN/2022:12

Beslut

Valnämnden tar emot informationen.

Sammanfattning av ärendet

Valnämnden samtalar om inrapporteringen och avlämnandet av valsedlar till länsstyrelsen som skedde den 12:e september. Det bestäms att valnämndens ordförande och vice ordförande skriver till länsstyrelsen om inrapporteringen och ansvar.

Valnämndens ordförande skriver till valmyndigheten om datum för inlämnande av valsedlar. Om inte valsedelssystemet ändras är det viktigt att valnämnden kan ha ett sista datum i rimlig tid, så att nämnden kan göra en god planering för distributionen av valsedlar.

Beslutsunderlag

Muntlig information på sammanträdet

Justerare

ACJ

Utdragsbestyrkande